

ZAKON

O CENTRALNOM REGISTRU STANOVNIŠTVA

Predmet zakona

Član 1.

Ovim zakonom se uređuje uspostavljanje i vođenje, sadržina, način korišćenja, kao i druga pitanja od značaja za uspostavljanje i vođenje Centralnog registra stanovništva Republike Srbije.

Pojmovi koji se koriste u ovom zakonu u muškom rodu obuhvataju iste pojmove u ženskom rodu.

Značenje pojedinih izraza

Član 2.

Izrazi koji se koriste u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) Centralni registar stanovništva Republike Srbije je jedinstvena, elektronski vođena baza podataka o stanovništvu Republike Srbije (u daljem tekstu: Centralni registar);

2) stanovništvo Republike Srbije u smislu ovog zakona čine državljeni Republike Srbije, kao i lica koja nisu državljeni Republike Srbije, a ostvaruju određena prava, odnosno imaju određene obaveze u smislu posebnih propisa i o kojima se čuvaju podaci u Centralnom registru u rokovima propisanim ovim zakonom;

3) izvorna službena evidencija u smislu ovog zakona, jeste evidencija o podacima koju saglasno zakonu vode državni organi, organi i organizacije autonomne pokrajine i lokalne samouprave ili imaoči javnih ovlašćenja, iz koje se određeni podaci preuzimaju u Centralni registar, u skladu sa zakonom;

4) izvorni organ je državni organ, organ i organizacija autonomne pokrajine i lokalne samouprave ili imalac javnog ovlašćenja koji vodi izvornu evidenciju iz koje se podaci preuzimaju u Centralni registar, u skladu sa zakonom;

5) prijemni organ je organ koji preuzima podatke iz Centralnog registra radi vršenja poslova iz svoje nadležnosti, u skladu sa zakonom;

6) razmena podataka je proces u kome se podaci prenose između izvorne službene evidencije i Centralnog registra, kao i proces u kome se podaci iz Centralnog registra koriste u skladu sa zakonom;

7) mreža za razmenu podataka je tehnički sistem za elektronsku razmenu podataka na servisnoj magistrali putem jedinstvene informaciono-komunikacione mreže elektronske uprave, u i iz Centralnog registra;

8) administrator prijemnog organa (u daljem tekstu: administrator), odnosno zamenik administratora (u daljem tekstu: zamenik) je lice koje je ispred prijemnog organa ovlašćeno za saradnju prijemnog organa sa ministarstvom nadležnim za poslove uprave (u daljem tekstu: Ministarstvo) i službom Vlade koja je nadležna za projektovanje, usklađivanje, razvoj i funkcionisanje sistema elektronske uprave (u daljem tekstu: Služba Vlade), kao i da prati rad ovlašćenih lica u prijemnom organu i

9) ovlašćena lica su lica u prijemnom organu koja su ovlašćena za pristupanje i neposredno preuzimanje podataka iz Centralnog registra.

Cilj uspostavljanja Centralnog registra

Član 3.

Cilj uspostavljanja Centralnog registra je postojanje jedinstvene, centralizovane i pouzdane državne baze podataka koja sadrži tačne i ažurne podatke o stanovništvu Republike Srbije u elektronskom obliku propisane ovim zakonom i koja omogućava svim državnim organima i organizacijama, organima i organizacijama autonomne pokrajine i lokalne samouprave, ustanovama, javnim preduzećima, posebnim organima preko kojih se ostvaruje regulatorna funkcija i pravnim i fizičkim licima kojima su poverena javna ovlašćenja da poslove iz svoje nadležnosti obavljaju na pouzdan, ekonomičan i efikasan način, zasnovan na centralizovano obrađenim, tačnim, ažurnim i pouzdanim podacima dobijenim sa jednog mesta - iz Centralnog registra, kao i da se na osnovu podataka iz Centralnog registra obezbede pouzdani podaci u bazama podataka koje organi vode na osnovu drugih propisa.

Svrha obrade podataka

Član 4.

U Centralnom registru obrađuju se podaci o stanovništvu sa svrhom:

- efikasnog vođenja upravnih i drugih postupaka organa;
- efikasnog upravljanja evidencijama u elektronskom obliku u kojima se, između ostalog, vode i podaci o stanovništvu Republike Srbije;
- praćenja stanja, pripreme izveštaja i analize podataka potrebnih za obavljanje poslova iz delokruga izvornog ili prijemnog organa.

Sadržina Centralnog registra

Član 5.

U Centralnom registru obrađuju se podaci o stanovništvu Republike Srbije i to za:

- 1) državljane Republike Srbije sa prebivalištem u Republici Srbiji;
- 2) državljane Republike Srbije bez prijavljenog prebivališta na teritoriji Republike Srbije;
- 3) izbeglice u skladu sa Zakonom o izbeglicama i posebnim propisima kojim se reguliše položaj izbeglica;
- 4) strance sa odobrenim privremenim boravkom ili odobrenim stalnim nastanjnjem u Republici Srbiji;
- 5) tražioce azila, strance kojima je odobreno utočište ili supsidijarna zaštita i privremena zaštita u skladu sa zakonom i
- 6) strance koji nemaju dozvolu za stalno nastanjenje ili privremeni boravak u Republici Srbiji, a imaju stečenu imovinu ili prava i obaveze po osnovu penzijskog i invalidskog osiguranja ili svojstvo poreskog obveznika.

Nadležnost za vođenje Centralnog registra

Član 6.

Centralni registar uspostavlja i vodi Ministarstvo, uz tehničku podršku Službe Vlade.

Bliži način preuzimanja, razmene podataka, pristupa i zaštite podataka sadržanih u Centralnom registru, kao i druga tehnička pitanja od značaja za vođenje Centralnog registra bliže uređuje Vlada.

Nadležnost Ministarstva

Član 7.

Ministar nadležan za poslove uprave (u daljem tekstu: Ministar) rešenjem utvrđuje listu prijemnih organa iz člana 3. ovog zakona, koji imaju pravo neposrednog preuzimanja podataka iz Centralnog registra, u postupku propisanom ovim zakonom.

U cilju tačnosti i ažurnosti podataka u Centralnom registru Ministarstvo preduzima mere radi njihove usklađenosti sa izvornim evidencijama.

Lice koje uoči da su podaci koji se o njemu vode u Centralnom registru netačni, može podneti Ministarstvu zahtev za njihovu ispravku.

Prijemni organ koji u vršenju poslova iz svoje nadležnosti uoči neslaganje sa podacima u Centralnom registru dužan je da bez odlaganja o tome obavesti Ministarstvo.

Zahtev iz stava 3. ovog člana, kao i obaveštenje iz stava 4. ovog člana Ministarstvo prosleđuje izvornom organu radi preuzimanja mera za proveru tačnosti podataka i eventualnog sprovođenja postupka za njihovu izmenu u skladu sa zakonom.

O preduzetim merama iz stava 5. ovog člana izvorni organ dostavlja obaveštenje Ministarstvu, koje o tome obaveštava podnosioca zahteva, odnosno prijemni organ.

Ministarstvo obavlja i druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

Nadležnost Službe Vlade

Član 8.

Služba Vlade obavlja poslove tehničke podrške u uspostavljanju i vođenju Centralnog registra, poslove koji se odnose na čuvanje, sprovođenje mera zaštite i obezbeđivanje sigurnosti i bezbednosti podataka u Centralnom registru, kao i druge poslove utvrđene zakonom.

Obrada podataka o ličnosti

Član 9.

Obrada podataka o ličnosti koji se vode u Centralnom registru vrši se u skladu sa zakonom koji uređuje zaštitu podataka o ličnosti.

Podaci o ličnosti koriste se u svrhu utvrđenu ovim zakonom.

Prijemni organ koji koristi podatke o ličnosti iz Centralnog registra dužan je da obezbedi zaštitu podatka o ličnosti.

Izvorne službene evidencije i podaci iz izvornih službenih evidencija

Član 10.

Centralni registar vodi se na osnovu podataka iz izvornih službenih evidencija, i to iz:

1) Evidencije o matičnim brojevima građana – jedinstveni matični broj građana;

2) Evidencije o državljanstvu – državljanstvo Republike Srbije;

3) Registra matičnih knjiga i to: lično ime; pol, datum, mesto, opština/grad rođenja, mesto i država ako je lice rođeno u inostranstvu; lično ime roditelja; podatak o nacionalnoj pripadnosti; datum, mesto, opština/grad zaključenja braka; mesto i

država zaključenja braka, ako je zaključen u inostranstvu; lično ime supružnika; bračni status (neoženjen/neodata, u braku/razveden-a, udovac-udovica); datum, mesto, opština/grad smrti, mesto i država smrti ako je smrt nastupila u inostranstvu i životni status (u životu/preminuo);

4) Evidencije prebivališta, boravišta i privremenog boravka u inostranstvu - grad, opština, naseljeno mesto, ulica, kućni broj, sprat i broj stana kod adrese prebivališta i boravišta, odnosno država kod privremenog boravka u inostranstvu;

5) Evidencije o ličnim kartama - činjenica da li građanin poseduje važeću ličnu kartu, registarski broj i datum isteka roka na koji je lična karta izdata;

6) Evidencije o putnim ispravama - činjenica da li građanin poseduje važeću putnu ispravu, registarski broj i datum isteka roka važenja na koji je putna isprava izdata;

7) Centralnog registra obaveznog socijalnog osiguranja - podatke iz jedinstvene prijave na obavezno socijalno osiguranje i to: osnov osiguranja, datum početka osiguranja, datum promene u osiguranju, datum prestanka osiguranja, zanimanje, vrsta i stepen stručne spreme, poreski identifikacioni broj obveznika doprinos, jedinstveni broj koji dodeljuje Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja za potrebe obaveznog socijalnog osiguranja obveznicima doprinosu i osiguranim licima, kao i njegovu vezu sa jedinstvenim matičnim brojem građanina;

8) Evidencije poreskih obveznika i to: imovinski status (poseduje/ne poseduje nepokretnost) i procenjena vrednost nepokretnosti;

9) Evidencije o strancima – strancima kojima je odobren privremeni boravak, strancima kojima je odobreno stalno nastanjenje, evidencije o izdatim ličnim kartama za strance, privremenim ličnim kartama za strance i strancima kojima su izdate putne isprave za strance i to:

(1) Opšti podaci: lično ime, ime roditelja, pol, datum, mesto i država rođenja, vrsta broj i rok važenja strane putne isprave, državljanstvo, evidencijski broj stranca, adresa stanovanja ili prebivalište stranca;

(2) Podaci o stranu sa odobrenim privremenim boravkom: osnov privremenog boravka, rok važenja odobrenog boravka, rok važenja lične karte za stranca;

(3) Podaci o stranu sa odobrenim stalnim nastanjenjem: broj i datum rešenja o odobrenom stalnom nastanjenju u Republici Srbiji, rok važenja lične karte za strance, datum i razlog prestanka stalnog nastanjenja u Republici Srbiji;

10) Evidencije o tražiocima azila, strancima kojima je odobreno utočište, strancima kojima je odobrena supsidijarna zaštita, strancima kojima je odobrena privremena zaštita, evidencije o izdatim ličnim kartama za tražioce azila, strancima kojima je odobren azil ili privremena zaštita, kao i evidencije o izdatim putnim ispravama za strance kojima je odobren azil i to:

(1) Opšti podaci: lično ime, ime roditelja, pol, datum, mesto i država rođenja, vrsta broj i rok važenja strane putne isprave, državljanstvo, evidencijski broj stranca, adresa stanovanja;

(2) Podaci o tražiocima azila: broj i rok važenja lične karte za tražioce azila, datum i broj podnetog zahteva za azil;

(3) Podaci o licima sa odobrenim utočištem: broj i datum rešenja o odobrenom utočištu, rok važenja lične karte za lice kome je odobreno utočište, broj, datum izdavanja i rok važenja putne isprave za lica kojima je odobreno utočište, datum prestanka prava na utočište;

- (4) Podaci o licima sa odobrenom supsidijarnom zaštitom: broj i datum rešenja o odobrenoj supsidijarnoj zaštiti, rok važenja lične karte za lica kojima je odobrena supsidijarna zaštita, broj, datum izdavanja i rok važenja putne isprave za lica kojima je odobrena supsidijarna zaštita ako je izdata, datum prestanka prava na supsidijarnu zaštitu;
- (5) Podaci o licima sa odobrenom privremenom zaštitom - broj i datum rešenja o odobrenoj privremenoj zaštiti, rok važenja lične karte za lice kome je odobrena privremena zaštita i datum prestanka privremene zaštite;
- 11) Evidencije o strancima koji nemaju dozvolu za stalno nastanjenje ili privremeni boravak u Republici Srbiji, a imaju stečenu imovinu ili prava i obaveze po osnovu penzijskog i invalidskog osiguranja ili svojstvo poreskog obveznika: evidencijski broj stranca; prezime i ime; datum rođenja; državljanstvo; podaci o imovini, pravu ili obavezi;
- 12) Evidencije o izbeglim licima iz bivših jugoslovenskih republika i to: lično ime; ime jednog roditelja; dan, mesec i godina rođenja; opština i republika rođenja; mesto i adresa sa koje je lice izbeglo; datum prijavljivanja u Republici Srbiji; mesto u kom lice boravi u Republici Srbiji i adresa stana i jedinstveni matični broj građana dodeljen pre sticanja izbegličkog statusa i
- 13) Adresnog registra i to: matični broj i naziv opštine; matični broj i naziv naseljenog mesta; matični broj ulice, naziv ulice i kućni broj.

Upis podataka vrši se na osnovu jedinstvenog matičnog broja građana ili evidencijskog broja stranca.

Organi koji vode izvorne službene evidencije iz stava 1. ovog člana dužni su da podatke iz svojih evidencija prenesu u Centralni registar, u skladu sa ovim zakonom.

Podaci o stanovništvu

Član 11.

Za stanovništvo iz člana 5. ovog zakona u Centralnom registru vode se podaci iz člana 10. ovog zakona.

Podaci u Centralnom registru se usklađuju sa ažurnim podacima izvornih evidencija iz člana 10. stava 1. ovog zakona, u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronska uprava i zaštita podataka o ličnosti.

Tehnički podaci u Centralnom registru

Član 12.

Centralni registar sadrži i tehničke podatke kojima se omogućuje efikasno, ažurno i zakonito uspostavljanje, vođenje i razmena podataka iz člana 10. ovog zakona, a naročito:

- 1) identifikacione oznake kojima se povezuju izvorne službene evidencije na osnovu kojih se upisuju i koriste podaci u Centralnom registru i to: jedinstveni matični broj građana, evidencijski broj stranca, jedinstveni broj koji dodeljuje Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja za potrebe obaveznog socijalnog osiguranja obveznicima doprinosa i osiguranim licima, i poreski identifikacioni broj;
- 2) šiframike neophodne za vođenje podataka u Centralnom registru;
- 3) evidenciju ovlašćenih lica organa iz člana 3. ovog zakona, kao i evidenciju o administratorima prijemnih organa i njihovih zamenika koja sadrži: ime i

prezime, jedinstveni matični broj građana, dodeljena prava, kao i evidenciju njihovih prava na dobijanje podataka iz Centralnog registra;

4) evidencije logova za pristup podacima i to: podatak o licu odnosno organu koje je pristupilo Centralnom registru, datum i vreme pristupa, skup podataka kojima se pristupalo i pravni osnov za pristup podacima;

5) druge evidencije koje služe za efikasnije upravljanje Centralnim registrom.

Unos podataka u Centralni registar

Član 13.

Izvorni organi su dužni da podatke iz člana 10. ovog zakona, elektronskim putem prenose u Centralni registar, bez odlaganja nakon upisa u izvornu evidenciju.

Podatak u odnosu na čiju tačnost postoji sumnja, označava se statusom „podatak u proveri”.

Preuzimanje podataka iz Centralnog registra

Član 14.

Ministar rešenjem utvrđuje listu prijemnih organa iz člana 3. ovog zakona, koji imaju pravo neposrednog preuzimanja podataka iz Centralnog registra, na osnovu zahteva koji prijemni organ podnosi Ministarstvu.

Pre donošenja rešenja iz stava 1. ovog člana ministarstvo pribavlja mišljenje Službe Vlade da prijemni organ ispunjava tehničke uslove za povezivanje sa Centralnim registrom.

Organi iz člana 3. ovog zakona dužni su da u roku od 8 dana po prijemu obaveštenja da je Ministarstvu dostavljeno mišljenje Službe Vlade iz stava 2. ovog člana, dostave akte o administratoru, kao i njegovom zameniku.

Obaveštenje sadrži i upozorenje da organ neće biti stavljen na listu, odnosno da mu neće biti omogućen pristup podacima iz Centralnog registra pre dostavljanja akta o određivanju administratora i njegovog zamenika.

Rešenje iz stava 1. ovog člana objavljuje se na internet stranici Ministarstva i na Portalu eUprave.

O svakoj promeni administratora, odnosno njegovog zamenika organi iz člana 3. ovog zakona dužni su da bez odlaganja obaveste Ministarstvo radi ažuriranja liste administratora, odnosno zamenika, koju vodi Ministarstvo.

Prijemni organ iz člana 3. ovog zakona dužan je da vodi evidenciju ovlašćenih lica koja imaju pravo neposrednog preuzimanja podataka iz Centralnog registra.

Uvid u podatke Centralnog registra

Član 15.

Pravo na uvid i prava na osnovu ostvarenog uvida u podatke Centralnog registra ima fizičko lice na koje se podaci odnose, u skladu sa zakonom koji uređuje zaštitu podataka o ličnosti.

Pravo na uvid u podatke Centralnog registra ima ovlašćeno lice prilikom vršenja poslova u skladu sa zakonom.

Po zahtevu lica koje u skladu sa zakonom obavlja statističke i naučnoistraživačke poslove, odnosno delatnosti, u okviru Centralnog registra obrazuje se posebna baza, sa anonimizovanim podacima.

Podaci iz stava 3. ovog člana se anonimizuju u skladu sa zakonom koji uređuje zaštitu podataka o ličnosti.

Čuvanje podataka Centralnog registra

Član 16.

U Centralnom registru podaci se čuvaju:

- 10 godina, i to: o licima koja su umrla od dana smrti; licima čiji su podaci poništeni od dana poništenja; licima koja su se trajno iselila iz Republike Srbije od dana odjave prebivališta i strancima na odobrenom privremenom boravku od trenutka obrade poslednjeg podatka;

- pet godina od dana obrade poslednjeg podataka o tražiocima azila, izuzev podataka koji se odnose na stranca kome je odobren azil (utočište i supsidijarna zaštita) ili privremena zaštita u Republici Srbiji, koji se čuvaju trajno, u skladu sa Zakonom o evidencijama i obradi podataka u oblasti unutrašnjih poslova.

Integritet, zaštitu i čuvanje podataka koji se vode u Centralnom registru Služba Vlade obezbeđuje u skladu sa zakonima kojima se uređuje elektronska uprava i informaciona bezbednost i zaštita podataka o ličnosti.

Obezbeđivanje pristupa i mere zaštite pristupa Centralnom registru

Član 17.

Obezbeđivanje pristupa i mere zaštite pristupa podacima u Centralnom registru vrši se u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast elektronske uprave, elektronske identifikacije i informacione bezbednosti.

Fizička zaštita podataka u Centralnom registru

Član 18.

Centralni registar nalazi se u Državnom centru za čuvanje i upravljanje podataka koji obezbeđuje fizičku zaštitu podataka u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava i informaciona bezbednost.

Nadzor

Član 19.

Nadzor nad primenom ovog zakona vrši ministarstvo preko upravne inspekcije.

Nadzor nad primenom ovog zakona u delu koji se odnosi na zaštitu podataka o ličnosti vrši Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti, u skladu sa zakonom.

Nadzor nad primenom ovog zakona u delu koji se odnosi na informacionu bezbednost vrši ministarstvo nadležno za poslove informacione bezbednosti, u skladu sa zakonom.

Kaznene odredbe

Član 20.

Novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u izvornom organu ako:

- 1) ne prenese podatke iz izvornih službenih evidencijskih u Centralni registar (član 10. stav 3. ovog zakona);
- 2) ne postupi u skladu sa članom 13. ovog zakona.

Novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u prijemnom organu ako:

- 1) ne obavesti Ministarstvo o promeni administratora, odnosno njegovog zamenika (član 14. stav 6. ovog zakona);
- 2) ne vodi evidenciju ovlašćenih lica koja imaju pravo neposrednog preuzimanja podataka iz Centralnog registra (član 14. stav 7. ovog zakona).

Neovlašćeno prikupljanje ličnih podataka iz Centralnog registra podleže krivičnoj odgovornosti, u skladu sa članom 146. Krivičnog zakonika („Službeni glasnik PC”, br. 85/05, 88/05 – ispravka, 107/05 – ispravka, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13, 108/14 i 94/16).

Prelazne odredbe

Član 21.

Podzakonski propis iz člana 6. stav 2. ovog zakona doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Danom početka primene ovog zakona prestaje da važi Zakon o jedinstvenom registru stanovništva („Službeni list SFRJ”, broj 24/86) i Zakon o informacionom sistemu Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, broj 12/96).

Član 22.

Obavezuju se izvorni organi da do početka primene ovog zakona obezbede sve tehničke uslove za prenos podataka u Centralni registar.

Stupanje na snagu i početak primene zakona

Član 23.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjuje se od 1. septembra 2020. godine.